

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the
Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Re-entry as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Pending.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ЦЕНЕДПЛАТА: SUBSCRIPTION RATES:
На рік \$10.00 One year \$10.00
На шість місяців \$5.25 Six months \$5.25
На три місяці \$2.75 Three months \$2.75

В Джерсі Ситі і закордоном: Foreign and Jersey City Rates:
На рік \$12.00 One year \$12.00
На шість місяців \$6.50 Six months \$6.50
На три місяці \$3.50 Three months \$3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РЕАГУВАТИ СКОРО Й РОЗУМНО

Журить нас протукраїнська пропаганда, яка дається відчувати в Америці й в Європі. Як говорять і пишуть в газетах, ця пропаганда оживилася останнім часом завдяки — американській грошовій допомозі. Читасмо в одній з газет навіть таке, що й видавати тепер за американські гроші німецькі газети прямо ігнорують Україну та українську визвольну боротьбу, бо в редакціях сидять русофільські знавці східно-європейської проблеми.

Не будемо входити в те, хто й як фінансує в Америці й Європі пропаганду, яка ставиться вороже до визвольного-самостійницьких змагань українського народу і добуває "сепаратизм" навіть у тих, що вважають Україну окремою від Московщини країною, а український нарід окремим від московського. До такої протукраїнської пропаганди ми звикли в Америці. Скільки грошей коштувало, щоб наприклад, такий світовий часопис як Нью Йорк Таймс почав вживати назви "Україна" і "український" замість "Литл Рош" і "Литл Рош" (найбільш впертий з них уже не живе!), що цілком подібні до теперішніх, що хоч вже пишуть і говорять про Україну і український нарід, але вкладають у це російський, імперіалістичний зміст.

Коли йде про американський нарід, то ми тої думки, що він не був, не є і не буде проти визвольних змагань українського народу. Тільки треба дати йому змогу пізнати правду про Україну. Та правда була б дійшла до нього вже давно, коли б офіційна політика Вашингтону не була під впливами американських русофілів, що глядять на Росію очима російських іммігрантів царського режиму, чи різних російських соціалістів-революціонерів та їм подібних, що вийшли з революції 1917 року. Ті російські впливи дуже важко перемогати. Це ми добре знаємо. Але ствердженням цього сумного стану сотнями разів в українських газетах і промовах на українських вічах і маніфестаціях справи не розв'язуємо. Преп'я ми лопали лід в Америці в куді більш несприятливих для української справи відносинах. Ми не переставали її обороняти навіть в такий час, коли багато визначних людей у самому Вашингтоні вірили у можливість приязних відносин між Злученими Державами і СРСР. Щож тоді говорити про теперішній час постійного конфлікту між Вашингтоном і Москвою!

Політика департаменту стейту не є щось таке, що незмінне. Департамент стейту веде, цілком природно, в першу чергу — проамериканську політику. Російські впливи на цю політику йдуть в тому напрямі, що в інтересі Злучених Держав та і міжнародної політики є втримання на випадок провалу СРСР-старої Росії. Ми добуваємо в такому становищі катастрофу, як для Америки, так і світу. В цьому ми не самі. Маммо ж визначних американців, навіть і в Конгресі, що добувають справжніх союзників і приятелів Америки на випадок війни з Москвою головним серед народів, які впади жертвою російського імперіалізму! Тих приятелів буде щораз більше. Хочемо вірити, що вже самі далішії події заставлять згодом навіть департамент стейту зрев'ювати основні свос відношення до проблеми сходу Європи. Бо якщо ж Америці бути на перешкоді в здійснюванню поведомлення Москвою народами того самого, що довело свого часу американський нарід до проголошення Декларації Незалежності?

Ще додамо, що усім нам треба добре слідувати за протукраїнською пропагандою, але найважливіша справа в тому, щоб на неї розумно, гідно й правдиво реагувати і то всюди та в кожному випадку, де тільки це можливе.

З НОЖЕМ НА ГОРЛІ

Підступом, терором і шантажем комунізм прийшов до влади в Росії, підступом, терором і шантажем він підбиває десятки інших країн і тепер такими самими методами він намагається запанувати над світом, переносючи ці розбійницькі методи своєї внутрішньої політики на закордон. З комуністичним ножом на своєму горлі населення Совєтського Союзу з "одушевленням" та "ентузіазмом" виконув найбільш дикий і найбільш жорстокий диктати Кремля і він, іпробувавши цю методу на власному населенню, намагається тепер використати її і в закордонній політиці.

До цілої низки совєтського терору і шантажу у відношенні до чужих країн, в останньому часі прилучилися ще два класичні приклади такого совєтського гангстерства. Це справа захоплення комуністичними полоненими на острові Кодже в Корей американського команданта того табору, ген. Додда, та нова комуністична погроза блокади Берліна на випадок, якщо б Західна Німеччина приступила до планової європейської оборонної спільноти.

В першому випадку комуністи, приложивши ніж до горла скопленому підступно американському генералові, намагалися здобути для себе ліпші можливості дальшого терору і шантажу, а в другому випадку, прикладаючи ніж до горла мільйонам населення західних секторів Берліна, більшовики намагаються досягнути те саме.

Не можна б сказати, щоб аліанти були сьогодні безраді на того роду методи. Вони теж не виявляють більшої податливості на приложений до їхнього горла в такий чи інший формі совєтський ніж. У

випадку з ген. Доддом аліантське командування в Корей вже було готове почати акцію, щоб скопленого генерала звільнити, але відповідно помстити його есентуальну смерть, як теж немає побоювання, щоб аліанти поступились совєтським погрозам відносно Берліна. Проте, ця комуністична практика дожа на горлі повинна заставити аліантів — перевірити свої взаємодії з комуністичним світом і насамперед поробити такі заходи, щоб відібрати комуністичним терористам і шантажистам — можливість прикладати їм ніж до горла. Червоні полонені в Корей напевно чи були б поважались скопленого американського генерала, коли б раніше Злучені Держави були не задоволені самими тільки протестами у випадку заарештованого і ув'язненого чеського комуніста американського кореспондента Овтіна, або коли б на терористичні совєтські стріли у французький пасажирський літак не відповідали самі тільки словним протестом, хочби навіть "найгострішим".

В своїй дотепершній практиці з червоними терористами і шантажистами демократичний світ вже мав аж занадто багато прикладів і доказів, що значить поступати Кремлю. Практика виявляє, що комуністи, як і кожний бандіт та злочинець, показують свою силу і жорстокість до слабших і безрадних, але дрожать і плазують перед тим, що самі мають силу та не виявляють страху. Вони цілком певно інше поведились б і тепер, коли б побачили ніж на своєму власному горлі, як це було тоді, коли той ніж був приложив їм до горла їхній спільник Гітлер.

Ще про „східнячку“ диверсію

Безперечно, що найнебезпечніший підступ, якщо мова про політичну діяльність, — це той, який подається „з підлогою“ високих ідеалів братолубів, гуманістів і миротворців. Щодо завулячої підлости в політиці, чи — як це кажуть — камуфляжі, і взагалі вчиня з чорного зробити біле і навпаки, московські більшовики першорядні майстри. Досить звзати на те, що найліпшіше поведіння і рабство, запроваджене не від них в СРСР, вони потрапили перед світом змалювати як „всесвітнє визволення людини“, як „найбільшу і найповнішу в світі“ свободу і справедливість.

Отож, коли ми читасмо орган „українських федералістів“ — „Східняк“, що притулюється до Нью-Йоркського „Нового Русского Слова“, нам відразу впадає в очі грубий шар „миролюбної“ брехні, що геть чисто прикриває московські імперіалістичні зуби, які вчепилися в Україну і цисили цуплять її до себе.

„Росіяни — наші брати, ми хочемо з ними жити в мирі та згоді!“. „Самостійники намагаються кинути нас у війну проти братів-росіян — ми ж не хочемо проливу братньої крові!“. „Росіяни так само страждають від сталінського режиму, як і ми, українці — ми повинні йти з ними спільним кроком і спільним фронтом!“. „Сталіні ми жили, страждали і раділи разом, а тепер самостійники нас хочуть порізати!“

Отакими, розрахованими на природну українську доброту й миролюбність фразами густо рас-

ніють писання авторів з „Східняка“. Ці фрази-газла становлять основний лейтмотив більшості писань „українських федералістів“. Читачи (очевидно, з журналістичною обов'язку) сторінки „Східняка“, дістаємо враження якоїсь нудоти, анамії, старенької мелодії. Справді бо: це ж мова, остаточно більшовицької „миролюбної“ пропаганди, включеної з Стокгольмським „миролюбним“ петлицю, маніфестом світового „З'їзду „мирих борців“ інтелектуалів, „мирих“ виступами Вишинських, Громик та Маліків в ОН і всіх інших того роду більшовицьких імпрес „миролюбної“ акції СРСР.

Щоправда, „Східняк“ ніби проти Сталіна. Але чого ж варте це „проти“, коли він, цей „Східняк“ з Нью-Йорку, горою за „братній великий народ“, за „єдину велику батьківщину“ від Карпат аж по Сахалін і Камчатку! Та ж це, власне, „найгенеральніша“ лінія і основа внутріполітичної програми сталінізму сьогодні.

Та пам'ятає веде нас далі, вглиб минулого, де ми вперше почули оці „миролюбні“ серенади. І пригадуємо...

Революція 1917 року в царській Росії. Скрізь прапори, листівки-метелики і мітинги... мітинги безкінця. А на листівках незмінно „пописуються“ більшовицькі „оратори“.

„Доволі кров проливають і в окопах ваші гонувати! Війни хочуть лише панувати, буржуї та генерали. А всі трудящі хочуть миру.

Бо трудящі всіх рас і народів — поміж собою браття! Подімо ж через фронт руку братам і хай живе мир!...“

Так роззаволювали 1917 року більшовицькі армію і фронт, щоб мати зброю і кадри для „класової армії пролетаріату“ — червоної гвардії, а пізніше червоної армії, до якої Л. Троцький потрапив приграти чимало навіть вищих офіцерів на становища „воєнспеців“.

По розвалі старого протинімецького фронту більшовицькі всю силу своєї агітації й пропаганди скерували проти національних військових формувань, насамперед українських, що мали забезпечити лад і безпеку в проголошеній вже тоді Українській Народній Республіці. Яко досвідчені і спритні демагоги, московські більшовицькі агітатори декларували українцям право на мову, історію культури, навіть на повне відокремлення — тільки, мовляв, не зараз, а тоді, коли буде повалено „буржуазну Центральну Раду“, коли змичиться в Україні, як і в Росії, „народна совєтська влада“.

Отже: „не розбивайте спільного революційного фронту, допоможіть зміцнити совєтський режим, — а тоді відокремитесь скільки собі хочете“. Ваш гегемонічний сепаратизм — вигадка класового ворога, що прагне вилупити в міжусобній війні всі здобутки революції!... (Чи ж не те саме тепер: — усе дамо вам, брати-українці, тільки почекайте плесбітуйте, дайте остаточно повалити совєтський режим; не можна б „ділитися вразом“ — це буде підірвати єдність протисталінського фронту, до того ж це „страшний розлив братньої крові“ в міжусобній війні...)

Чому саме мала би бути міжусобна війна і звідки вона взялась би, якщо б Москва не ціпала України — про це замовчувано. (Знову ж хіба не те саме точнісінько твердять борзописці „Східняка“, раз-у-раз лякаючи читачів маріовим жахливим міжусобицею і „розливом народної братньої крові“ — коли, мовляв, боротьба проти Сталіна не вестиметься в єдиному імперському руслі, отже під керівництвом росіян!)

Здавалось б ясно: ви, росіяни, валіть сталінізм у себе, в Московщині, ми, українці, валітимемо його в Україні, а грузини — в Грузії, узбеки — в Узбекистані, білоруси — в Білорусії і т. д. і т. ін. Потрібне, скажете, узгодження, координація зусиль? Так, очевидно, але не опіка! Що менше, власне, буде непроханої опіки, то більше буде взаємного довіря, цієї підстави координації й співпраці. Росіянам, якщо вони так ненавидять сталінську диктатуру (як про це вони скрізь труляють), тільки б радити з того, що вони можуть свої антисталінські зусилля сконцентрувати на терені самої Московщини, а не ламати собі голову клопотом за весь простір СРСР. Бож, виходило б, потреби в цім нема.

Та у російських „антисталінців“ виходить інакше: вони насамперед турбують про Україну, Грузію, Туркестан, Білорусію тощо: — що, мовляв, буде з ними? Та ж ці „менші брати“ без російської (московської) опіки й керівництва не дадуть собі ради, загинуть від голоду. Звідси й негативний висновок: якщо „старші брати“ росіяни, мусимо в Україні, на Кавказі, в Туркестані і т. ін. повинні й далі функцію опікувати, а якщо „націоналі“ почнуть нас виганяти, то це нехитий знак, що вони фашисти і розпалювачі міжусобної війни!

„ДУНАЙСЬКА ПРОБЛЕМА“

(Допис із Лондону).

„Дунайська проблема британськими очима“, — на цю тему мав 6 травня ч. р., свій виклад професор Лондонського університету Гю Сітон Вотсон, син недавнього помірного історика і політика, Р. Сітона-Вотсона, відомого теж під літературним прибраним іменем „Скотус Вяттор“ (Шотландець Мандрівник).

Лекцію Г. Сітона Вотсона влаштувало Британське - Угорське Культурне Товариство, якого головою є професор Лондонського університету С. А. Мекартні.

Г. Сітон Вотсон відомий своїми працями про народи Дунайської Басейни. Крім того він веде курс Історії Сходу Європи в Лондонському та в Оксфордському університетах і в своїх викладах укладає увагу теж історії України. Зокрема він високо цінить, як надійне джерело до нової історії України, працю проф. І. Мазепи: „Україна в огні й бурі революції“. Як вишкочений історик, Сітон Вотсон знає всі слов'янські мови, крім світових мов, як французька і німецька.

Пок. проф. Р. Сітон Вотсон, батько Г. Сітона — Вотсона, був знавцем Центральної Європи і великим противником мадярського націоналізму, що привів до розвалу Австро-Угорщини. Однак Британське - Мадярське Культурне Товариство уважало за потрібне запросити свого противника Угорщини на виклад про Дунайську проблему.

Г. Сітон Вотсон подав присутнім слухачам образ сучасної ситуації в Дунайській долині, як наслідок попереднього розвитку ціло-європейських відносин. Він стоїть твердо на позиції свого батька, що мадярський націоналізм зривав проти себе слов'янські народи Австро-Угорщини першою світовою війною і уможливив вплив Росії на народи Дунайщини. Сітон Вотсон уявляє, що причиною І. світової війни було, з одного боку, суперництво між Росією та Австро-Угорщиною на Балкані, а з другого, зріст німецького націоналізму, який спирався не на пруську шляхту, як це було за Бісмарка, а на буржуазію.

Царська Росія уміла використати для себе суперництво між балканськими, придунайськими народами, для поширення свого впливу. Теж і Сталін іде тим самим шляхом, підбуктуючи ці нації, а потім, коли йому треба, „мирячи“ їх на основі „протектарської солідарності“ (словачки-мадяри, чехи-німці Східної Зони і т. д.).

Перед II. світовою війною аграрні країни Дунайської долини підпадали під господарський вплив Німеччини. Проти цього не було ради: адже ж Німеччина почала свої товари для аграрних країн Подунайщини, а від них купувала зерно.

Читачів, напевно, вже аж сміх розбивав від такої „логіки завернення м'язів“. Це саме почувася й ми, але мусимо час від часу про такі жалюгідні писати, оскільки вона — факт у політичному мисленні й поступованні російської еміграції.

Ба, що більше: багато політиків Заходу ходять у руслі цих російсько-емігрантських сугестій: їм, цим західним політикам, та кожний ніби ясно: чому це українці не хочуть бути пасинками „великої“ еміграції?

(Закінчення на стор. 4).

пувала їх аграрні продукти. Англія і Франція, що свої аграрні продукти мають в колоній і домінії, не могли давати субвенцій аграрним країнам Подунайщини, щоб вони не продавали своїх продуктів Німеччині.

Сітон Вотсон визнає, що демократичні великодержави за другої світової війни вели політику короткозорую супроти Росії. Дехто уявляв собі, що Сталін відірвався від своєї світової революції, і що в цьому було його розходження з Троцьким. Це велика помилка. Сталін і Троцький розходилися тільки в погляді на шляхи до світової революції. Троцький надіявся поставити пролетаріат, Сталін — на силу червоної російської армії. В очах московських комуністів той з правдивіший, „світовий революціонер“, хто визнає режим Сталіна на цілім світі.

Цим шляхом іде політика Москви в Наддунайських країнах. На початку своєї влади в Росії московські комуністи дозволяли собі на словах критикувати російський імперіалізм. Тепер комуністична влада в Москві спирається на російський націоналізм, що виступає під назвою „совєтизму“. В країнах Подунайщини йде пошлена русифікація, поряд з колоніальним визиском цих народів для потреб російської великодержави. Ціль Москви — створити в Подунайщині „совєтські нації“, з однаковою психологією, хоч і різномовні.

Після викладу Сітона Вотсона були запити присутніх (були це переважно емігранти-полки, мадяри, чехи, словаки, хорвати і ін.) та дискусія. Супроти твердження Сітона Вотсона, що мадярський націоналізм, його глобленням інших народів був одною з головних причин упадку Австро-Угорщини, мадярські учасники дискусії висували іншу тезу: суперництво між чехами і мадярами.

В дискусії взяв участь проф. Панас Феденко, який зазначив, що Україна належить також до „Дунайської проблеми“, бо українці живуть у Південній Басарабії і в усті Дунаю.

„Теперішня тяжка ситуація наддунайських народів це наслідок помилкової політики великодержави і самих західних сусідів України після першої світової війни. Уряди цих країн, зокрема Польщі, хотіли захопити для себе західні території України — Галичину, Волинь і ін. — і тому піддержували претенсії Росії на східні українські землі. Президент Масарик називав Карпатську Україну „російським депозитом“ у руках чехословацького уряду, який буде переданий Росії в слушний час. Цей „слухний час“ настав у р. 1945, коли Совєтська Росія захопила не тільки Карпатську Україну, але запанувала і в Празі, Будапешті, в Варшаві та в інших країнах. Москва захопила багаті промислові райони Східної України (Кривий Ріг, Долинський Басейн і ін.), могла розвинути велику військову промисловість не тільки в Україні і тепер загрожувє ретті Західній Європі і цілому світові. Ці факти я вважаю за потрібні пригадати тепер“.

Після дискусії, проф. Феденко і д-р Омелян Волинець, що був теж на лекції проф. Сітона Вотсона, відбули розмову з прелегатором Сітон Вотсон про ці нагоди висловити свос глибоке спочуття українцям з приводу великої національної втрати — смерті Ісаака Мазепи, з яким він мав листування.

З приводу цього викладу насуваються такі питання: невелика численість угорська еміграція в Британії виявляє всюди активність в англійському суспільстві. Вони докладають до верхівки політичного життя цієї країни. А як з численістю української еміграції? Тисячі фунтів коштують „святю 30 червня“, яке відбулося минулого року в Лондонським Гайд-Парку, але чи згадала яка лондонська газета про це?

З цього наука: Не треба „робити шум“. Необхідно шукати впливових приятелів в політичному суспільстві Британії, як це роблять інші народи. Демонстрації, паради, маніфестації і под. ми нікого не злякаємо і не переконасмо. Політика робиться не серцем, а мозком.

Яблуку якнайширше здивування, ба навіть образу... Як це так... змалечку не п'єте? — зовсім розгублено спитали мене „три яблучка“.

Маруся теж зірнула на мене незадоволено, ніяк суворо вчинила на школяра, що провинився. І я справді відчув, що зробив якусь нетактовність. Маруся рішуче взяла молочник від тітки, наліла мені молока повний кувалік і... присунула його до мене.

(Продовження буде).

ОЛЕНА ЗВИЧАЙНА

МАЛІ РАДОЩІ

(Уривок з повісті)

(3)

— Зовов'язуюсь жадного яблука не впусти додолу і викликаю на соцізаганя інженера Мещерського! — усміхаючись мені очима, сказала Маруся і почала обскубувати найближче розташоване яблуку. Від мовчазної, останній час так безнадійно загальованої в своє горе Марусі, я чув щирий жарт. Я тишався, що вона напевно повеселішала, що час загрозив рани. Я знову задивився на неї, осягнувши навескиєм промінням ласкавого сонця, яке обливало її теплом і світлом крізь фантастичне зелене мереживо де-не-де загальованого золотом листя. Силою волі примусив себе взятися до роботи сумлінно, настановив, що не смію глянути на неї, аж поки не зірву десять яблук. Отже, за десять хвилин зірваних яблук я дозволив собі лише один-однієцький погляд на неї. Звичайно до суворой дисципліни на службі, а я тут був суворим до себе. До того ж цей погляд був і конечно по-

трібним відпочинком. бо від напруженого тагнення догори, в мене дуже скоро заболіла шия.

Я рахував: — Вісім, дев'ять... де... десять! Останнє слово вимовив, мабуть, голосніше й мимоволі радісно: адже я вже заробив собі один погляд на неї...

Навіщо він рахує? Думає, тітка платитиме нам від сотні? — пошуткувала Маруся.

А я й не зауважив, що рахую голосно і... розгубився. Мені стало ніяково: як це я, 45-річний чоловік розгубився, як хлопчик, якого схопили на гарячому. Мені здавалось, що і Маруся, і тітка бачать мене наскрізь.

— Я й сам не знаю, навіщо я рахую, — ледве спромігся я відповісти, мабуть, просто механічно...

Робота поєсувалась весело й швидко вперед. Маруся додержала слова і протягом трьох годин не розбила жадного яблука. Я розбив ще два, але це не було вже

так дуже зле, бо за три години ми закінчували обирати всі шість яблук та дві грушки, — себто все, що мала в садочку тітка.

— Капітан, капітан, — підтягніться! — звернулася вона до мене з словами модної в той час пісеньки, зауваживши, що я намагаючись усім своїм незграбним тілом догори, все ж таки ніяк не можу зачепити найвище від мене яблуку. Недосяжне, як заборонений пилід, воно відразу стало ще більш для мене привабливим, бо я відчув на собі погляд Марусі. Я вперто продовжував напінатися догори, постановивши за всяку ціну здобути капусне яблуку.

— Капітан, капітан, — усміхніться! — продовжувала кепкувати Маруся. Я не витримав, засміявся, розмагнітився і не здобув яблука. Знову почав підкадратися до нього, а Маруся і тітка щиро сміялися.

Непомітно минав час... Шия моя нестерпно боліла і, відчувуючи, що робота щасливо наближається до кінця, я щораз частіше дозволяв собі оглядати пейзаж в цілому.

Маленька, коротесенька тітка хазійно перевернула обскубані яблунки, чи не залишилося десь захованого листя яблунка. Спостерігаючи її з висоти дерева, я раптом зауважив, що вона й сама дуже нагадує три яблучка,

акуратно покладених одне на одне... одного чудового для тітки позбулася невинна кватирка, а до двох непотрібних їй кімнат пустила Марусю... й мене? Так, так, саме Марусю й мене! Певна річ, ми на той час були б уже одружені!...

І я потону в умірях. Зацеплене, але не зірване це яблуку з розгоном ударилось об мою замірну потилицю і, розуміється, зовсім розбилось на кілька кусочків. Це побило мене до дійсності, не вблаганної й неминучої, як сама смерть... Адже навіть якщо здійснилась моя мрія, я все одно залишусь в тенетах існуючої системи поневолення, я все одно житиму в пригнобленій атмосфері вічного страху, якщо взагалі я ще житиму. Я рішуче закликав себе до порядку, я наказав собі припинити мрії про недійснене щастя та врати яблуку, бо час було вже й кімнати. Вже сховалося за обрій сонце і повітря стало щораз холодніше.

— Вам не холодно? — крикнув я, звертаючись до Марусі, що сиділа на далекій від мене грушці.

— Тришки! — Якимось несласливим й, занадто тоненьким голоском писнула Маруся.

— Ну, то я зараз принесу вам жакет! — сказав я і хотів уже зіскочити додолу, але Маруся впередила мене. Вона зіскочила з

спало мені на думку: — „Що якби... одного чудового для тітки позбулася невинна кватирка, а до двох непотрібних їй кімнат пустила Марусю... й мене? Так, так, саме Марусю й мене! Певна річ, ми на той час були б уже одружені!...“

І я потону в умірях. Зацеплене, але не зірване це яблуку з розгоном ударилось об мою замірну потилицю і, розуміється, зовсім розбилось на кілька кусочків. Це побило мене до дійсності, не вблаганної й неминучої, як сама смерть... Адже навіть якщо здійснилась моя мрія, я все одно залишусь в тенетах існуючої системи поневолення, я все одно житиму в пригнобленій атмосфері вічного страху, якщо взагалі я ще житиму. Я рішуче закликав себе до порядку, я наказав собі припинити мрії про недійснене щастя та врати яблуку, бо час було вже й кімнати. Вже сховалося за обрій сонце і повітря стало щораз холодніше.

— Вам не холодно? — крикнув я, звертаючись до Марусі, що сиділа на далекій від мене грушці.

— Тришки! — Якимось несласливим й, занадто тоненьким голоском писнула Маруся.

— Ну, то я зараз принесу вам жакет! — сказав я і хотів уже зіскочити додолу, але Маруся впередила мене. Вона зіскочила з

грушки на землю і, крикнувши мені „не турбуйтеся!“ побігла до дверей кухні. А там коло самого порога, клекнувши й зігнувшись, „три яблучка“ доїли козу. Маруся, не зупиняючись, пролетіла і зникла в будиночку.

— „Мабуть, дуже змерзла!“ — подумав я: — „І чому це я не запропонував їй принести жакет раніше? О, незграбо! Гірше: просто неуважний, як неотесаний пеня! Сказано, — пеня! А це мрію про те, щоб бути її чоловіком!“

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА

Перша стадія виборів президента ЗДА у 1952 році, т. зв. вступні (праймері) вибори (правибори) делегатів від стейтів на липневі збори двох партій де будуть призначені партійні кандидати, — у повному ході. Подібно, як 4 роки тому, більшість американської преси з „Нью Йорк Таймс-ом“ у провіді, приймач, наче самозрозумілу річ, що президентом вийде кандидат Республіканської партії. Можливо, що причиною до цього заключення також і кандидатський хаос демократів, що настав після рішучої відмови през. Трумана знову кандидувати та ще збільшилася після такої самої відмови піддержуваного президентом губернатора стейту Іллінойс, Стивенса. Найсильніший — коли рахувати за одержаними в правиборах голосами — демократичний кандидат, сенатор Істер Іфавер, не вітається симпатією і підтримкою проводу партії за його виступи проти партійної верхівки і уряду у зв'язку з його урядованням, як голови особливий сенатської комісії для боротьби з перекупствами. Партійна верхівка, втрапивши обох вищезазначених діячів, як найпопулярніших своїх можливих кандидатів, не має такої людини, яка була б мила і північним і південним стейтам та настільки популярна в масах, щоб опертися теперішній енергійній кампанії опозиційних республіканців. І тому, наче автоматично, увага преси й публіки звернена тепер у сторону республіканців. Там же знову позначилися вже чітко тільки дві кандидатури: Роберта А. Тефта, сенатора від стейту Огайо, сина 6. президента Вільяма Г. Тефта, — і генерала Двайта Д. Айзенгавера, витязя другої світової війни, потім президента Колумбійського Університету, в останньому році головно-командуючого військами держав Атлантичного Пакту. Обидва кандидати більш-менше в тому самому віці (62 і 63), обидва — рахуючи знову за голосами у висліді доперейшніх правиборів — мають по-половині партійних членів. Кампанія цих обох республіканських таборів щораз загострюється і росте зацікавленість публіки.

Роберт Тефт, що вже 13 років засідає в сенаті і кандидував у правах Республіканської партії також в 1948 році (тоді переміг у користь ньюйоркського Губернатора Дюї, що теж ніби мав уже „запевнений“ вибір, проте програвав у розгріз з демократом (Гаррі Труманом), має виразно, ба навіть яскраво окреслену у усіх американців відому політичну фізіономію. Генерал Ведемесер (колишній американський командант військ у Китаю, звеличаний ген. Мек Артура і його політичних та стратегічних ідей), який саме тепер став головою організованого „руху Тефта“ (фактично виборчої централі), заперечує у пресовому інтерв'ю, наче би Тефт був ізоляціоністом. Він, мовляв, с тільки реалістом. Проте нема сумніву, що коли котирись американець має опінію ізоляціоніста в закордонній політиці, то в першу чергу саме Тефт, — у закордонній політиці, — зате у внутрішній політиці опінію консервативіста і традиціоналіста. Тому прихильники Тефта називають його „справжнім американцем“, у відрізненні від „інтернаціоналіста“, що ними лають всіх демократів гуртом та тепер і республіканця ген. Д. Д. Айзенгавера за тісне пов'язання американської закордонної, через те і господарської, політики з Європою і Азією. Тефт голосував за напад на Перл Гарбур проти збільшення американської воєнної флотії; він голосував проти воєнного закону про „ленд-ліз“ (позичку й аренду); він був проти ревізії закону про неутралітет у 1941 р.; він голосував проти позички Великій Британії; він був, врешті, проти Атлантичного пакту і тепер с одним із передових членів сенату, що виступають за зменшення допомоги державам того пакту та за зменшенням бюджету на військові цілі. Він хоче піднести добробут країни зменшенням бюджетових витратів на непродуктивні цілі (закордонні допомоги і позички, військові видатки, внутрішній адміністративний, вважаючи що воно веде до зменшення податків, кращого зрівноваження бюджету та більшої стабілізації валюти. Цими аргументами зискує чималу популярність, головню в консервативних середніх хліборобських стейтах, де менше відчувається безпосередній зв'язок із другими континентами. Він категоричний антикомуніст, може радикальніший від демократів, зате викликає враження, що більше, як демократ, легкохвалить собі воєнну безпеку. Його противники (м. і. 6. губернатор Мінесоти Стасен) закидають йому, що цей його ізоляціонізм не тільки смертельно небезпечною від совєтської агресії, але й господарською катастрофою, яка прийшла б наслідком редукції виробництва на військові цілі, при дальшій відсутності втрачених у світі ринків збуту для виробів мирного часу.

Зате популярність Айзенгавера не зв'язана з його політичною програмою. Донедавна, назагал, мало хто знав, до якої партії зараховує він себе і була газетна поголка, що през. Труман пропонував Айзенгаверові кандидувати від Демократичної партії. Нема сумніву, як виказали теж і правибори в деяких стейтах, що особа генерала популярна в обидвох партіях. Це найсильніша зброя в руках його активних протекторів, серед котрих досі вже с 11 стейтових губернаторів і цілий ряд сенаторів та чільних постатей фінансового світа (м. і. Поль Гудман, 6. директор плану Маршалла, потім президент Фондації Форда). Вони кажуть: Американський наряд має досить „політишесів“, він тужить за новими в політиці постатями, такими, що мають формат великих державних діячів; військова уніформа, мовляв, не дискредитує кандидата, бо бували президенти зпоміж людей цивільних і зпоміж сенаторів показались — не-ідеальними;

ЗАКЛИК

Українського Конгресового Комітету Америки в справі святкування пам'яті Миколи Лисенка.

Громадяни й Громадянки!

В цьому році минає 110 літ з дня народження великого музики. Миколи Віталійовича Лисенка й 40 літ від дня його смерті.

За свої заслуги на полі української пісні та музики, Микола Лисенко справедливо придбав собі почесне ім'я — Батька Української Музики. А слава його, як великого діяча на полі національної пісні розійшлася далеко поза межі України. І, справді, нема такої ділянки в галузі нашого співу та музики, де не прислужився наш покійний композитор.

коли б липнева конвенція не пішла за голосом народу, що однако-во пролунав у Нью Гемпшир і Мінесоті, як і Пенсильванії та Нью Джерсі, тоді готова повторитися історія з 1912 року, коли популярний був Рузвельт, а конвенція злегковажила не і поставила офіційним кандидатом Тефта; партія республіканців тоді розколотася і вийшов демократ Вудров Вільсон.

Цікаво, що сам Тефт признає тепер, що силою (а не слабкістю, як здавалося спершу) Айзенгавера с те, що його — нема в ЗДА. Нема його, значить він не може і не потребує відповідати на всі конкретні і детальні запити з усіх можливих ділянок і через те не потребує зражувати собі раз цих, то знову других. І тому — читасмо в пресі — організатори кандидатури Д. Д. Айзенгавера менше лякаються метушливості й капіталів Тефта як якоїсь необережності генерала, коли він, вернувшись 2 червня до Вашингтону, вестиме безпосередню виборчу кампанію, починаючи від своєї першої політичної промови 4-го червня в стейті Канзас. „Історія кількох останніх років — писав з цієї нагоди „Нью Йорк Таймс“ — с повна дуже нещасливих політичних висловів, від Труманівського „Добрий, старий Дюї“ і державного секретаря Ачесона „Не може відвернутися спиною до Алджера Гесса“, аж до генерала Мек Артура, що заповів поворот військ із Кореї до дому „на Різдов“... Правда ген. Айзенгавер не юник в державному житті і спеціально відомий із обережності в розмові з людьми преси.

Прогроща на тему виборів президента ще неможливі. Але комбінації можливі, бо американські вибори робили вже не раз несподіванку найбільшим фаворитам. Не с виключено, що в останній хвилині, на демократичній конвенції, кандидуватиме ще през. Труман, не виключено кандидатура й губ. Стивенса. Таксма можливі с вибір Тефта, чи на випадок його кандидатури — демократ Кіфавера, що на нього дали б голос опозиційні до Тефта республіканці.

Українців цікавлять ці вибори може ще більше, як коринних аме-риканців, бо від політичного обличчя найближчого президента залежить у великій мірі доля Європи, а в ній і України.

Загально відомо, що наша народня пісня за свою красу та мелодійність має славу по цілому світі. І величезна заслуга Миколи Лисенка, що він цей народний скарб своєчасно зібрав, положив на ноти для хорового співу і видав друком. І, дійсно, хто не відас про Лисенкові десятки пісень? Таких десятків для хорового співу Лисенко видав 12 серій і ними видавна користується ціла Сибірія Україна.

Крім того, Лисенко записав і видав сім збірників народних пісень на один голос і п'ять збірників обрядових пісень.

Цим покійний наш композитор на вічність зберіг та заховав найкращі перлини нашого народнього духа. Оскільки ця праця важлива, можемо оцінити сьогодні, коли совєтсько-большевицька влада хотіла б вирвати з уст нашого народу його рідну пісню та намагася зогідити її своїми жалюгідними переробками й ставленнями — стахановськими додатками.

Але, крім заслуги на полі збереження народньої української пісні, Микола Лисенко с загально-відомий також, як наш видатний композитор, що перший поклав початок українській опері. Такі твори його музичного генія, як опери — „Різдвяна ніч“, „Утоплення“, „Тарас Бульба“, „Чорноморці“, с і будуть окрасою сцени. А загально відомо оперета „Наталка Полтавка“ знайшла в особі Лисенка того композитора, що дав їй високо-мистецьке музичне оформлення.

Не можемо тут довше спинятися на тих численних прекрасних сольоспівах, що їх написав наш Музикант до „Кобзаря“ Шевченка, до поезій Олеса, Гринченка, Вороного та інших українських поетів. Також лише побіжно згадаємо, що Микола Лисенко був організатором та видатним диригентом хорів і основником першого Українського Музично-Драматичного Інституту в Києві.

Так ціле своє життя присвятив композитор великій і переважній справі — народній пісні та музиці залишаючи Народу Українському на віки-віки неоцінену культурну спадщину.

То ж у що річницю народження й смерті Великого нашого Мистця, віддамо пам'яті його належну пошану й подяку!

Український Конгресовий Комітет закликає всі Філії і Відділи а де таких нема, то місцеві центральні організації, щоб гідно відзначили працю й заслуги Батька Української Музики.

Для цього відзначення найкраще надаються місяці вересень — жовтень.

Хай мелодії пісень та музичних творів нашого композитора розліються широко, нагадуючи нам Рідний Край та закликаючи до того щасливого дня, коли українська пісня вільно й гордо прозвучить по безкраїх степах нашої вільної і справді квітучої України.

Травень 1952.

Український Конгресовий Комітет Америки.

УКРАЇНСКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США В СУБОТУ, 17. ТРАВНЯ 1952 РОКУ о 7-й год. вечорі

В ПРИМІЩЕННІ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ (149 Second Ave., New York City) в великій залі на 2. поверсі

— відбудеться — КОНФЕРЕНЦІЯ ІСТОРИЧНОЇ СЕКЦІЇ УВАН.

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ: Доповідь пастора Василя Кузена на тему: „ВІДЛІННЯ ЦЕРКВИ ВІД ДЕРЖАВИ І ІСТОРИ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ“.

Вступ вільний. Управа УВАН в США

СТУДЕНТИ ЧУЖИНИЦІ ПОВОРЮЮТЬ БРЕХНЮ

Нью Йорк. — Бувши асистент-державний секретар, — Едвард Беріт заявив, що тридцять тисяч чужинних студентів, що вчаться в ЗДА, це найкращі свідки — повноважні представники ЗДА для розсвіта брехні, якою намагаються очорнити ЗДА їх вороги. Слова ці були проголошені з нагоди відкриття нової централі Інституту Міжнародної Освіти в присутності багатьох діячів міжнародних знань і освіти та студентів — чужинців.

Повідомлення З.У.А.Д.Комітету

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет подає до відомо нашому громадянству, що:

1. Справами „експіальців“ відносно їх правного оформлення і всякої правної опіки займається Головний Комісар для Справ Брітаниї при Об'єднаних Націях United Nations High Commissioner for Refugees з осідком у Женеві для всіх „експіальців“, де вони не жили б. Його адреса:

Haut Commissaire pour les Refugies
Palais de Nations
Geneve
Suisse

Він має свої представництва у різних країнах, теж і в ЗДА.

2. Справами „експіальців“ відносно переселення займається тепер — після ліквідації ІРО — нова організація: Провізоричний Міждержавний Комітет для переселення експіальців з Європи — Provisional Intergovernmental Committee on Movement of Migrants from Europe, з головним кватиром у Женеві і з відділами в різних країнах Європи й Америки.

3. Як Високий Комісар, так і нова переселенча організація діють виключно через Допомогові організації — визнані і затверджені, якою то організацією являється теж наш Злучений Український Американський Допомоговий Комітет. Тому у всіх справах відносно правного становлення, чи опіки, чи теж переселення українських „експіальців“ треба звертатися до ЗУАДК.

Цю справу зокрема підкреслив директор нової переселенчої організації, званої у скороченні „ПІК-ММІ“ п. П'єр Джекобзон на спільних нарадах з представниками усіх акредитованих допомогових організацій — в тому числі і ЗУАДК — що відбувся в середу, 7. травня 1952 р.

Хоч усею увагу приділює нова організація „експіальцям“ в Європі, то займається вона теж втілками і в Шанхаю.

Дирекція ЗУАДККомітету закликає всіх тих українців, які роблять старання на переселення, передовсім тих, які мають ашуранс з групи т. зв. „3 сі“ зголошуватися у котрому с найбільших Відділів ЗУАДК і тримати постійний контакт із тим відділом, щоб не прогавити можливості переселення. Зголошуватися можна до таких станиць ЗУАДККомітету: в Німеччині — Muenchen-Freimann — Funkkaserne, Germany в Австрії — U.U.A.R.C. — Hellbrunner Kaserne, Salzburg, Austria у Франції — 13, rue Taine — Paris, France — U.U.A.R.C. в Бельгії — UUA.R.C., Delege General — 72 Boulevard Charlemagne, Bruxelles 4. в Італії — U.U.A.R.C. — Roma, Passaggiata del Gianicolo 7.

Якщо комусь важко зголошуватися до котроїс із поданих станиць ЗУАДК, тоді можна звернутися безпосередню до головної Канцелярії на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P.O. Box 1661 Phila. 5, Pa. U.S.A.
ЗУАДККомітет матиме змогу ді-

стати місця на кораблях нової організації „Пігі“, як теж прийти з усякою допомогою при переселенні. З уваги на те, що ця нова організація обмежує свою діяльність лише на один рік, треба, щоб усі — зацікавлені переселення поспішали і якнайскоріше звернулися із своїми справами до ЗУАДККомітету.

Справа нового переселенного закону

До американського Конгресу вплинули проєкти нового переселенного закону. Дебати над проєктами закону Селера і Волтера почнуться 22. травня 1952 р. Добре було б, щоб наші громадяни відбули спеціальні віча і зібрання в справі переселення і вислали відповідні петиції до своїх конгресменів і сенаторів, щоб підтримали цей закон. Проксти законів можна отримати в головній канцелярії ЗУАДККомітету, як теж головна канцелярія ЗУАДК прийде з повною допомогою громадам у влаштуванні віч і зібрань.

Особисті документи

В канцелярії ЗУАДККомітету с кількост особистих довідок для новоприбулих імігрантів, які не відібрали їх. Звертасьмо цією дорогою до новоприбулих, щоб подали наші канцелярії свої адреси, щоб ми могли вислати ці документи. С ще особи, які приїхали три роки тому і не відібрали своїх документів. При цій нагоді пригадусмо про сплату покриття коштів переїзду. Тут теж с залегло щез з-перед трьох років. Закликаємо всіх новоприбулих бути у контакті із канцелярією ЗУАДККомітету (подати зміни адрес, бо часто в різних справах новоприбулих звертаються до ЗУАДККомітету урядові чинники, та й пересилають туди всякі писемля і кореспонденцію).

Закликає теж наших громадян до членства у ЗУАДК. У всіх справах просимо звертатися на вище подану адресу головної канцелярії у Філадельфії.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА! УКР. НОВАЦТВО ПРИ ПЛАСТ. СТАНЦІ В НЬО ПОРКУ

— влаштує: —

В НЕДІЛЮ, 18. ТРАВНЯ (МАЙ 18) 1952 Р.

В ДОМІВЦІ ОДУМ, 144 — ДРУГА Еве., (коло 9-й вул.), Нью Йорк

СВЯТО МАТЕРІ

Сценка укладу пл. сен. С. Говдши

Початок о год. 4-й попол. — Вступ за добровільними датками.

СТАНЦІЯ УСС! В суботу, 17. травня 1952

в год. 7-й вечорі

в домівці Станиці при 9-й вул.

ДОПОВІДЬ полк. ДІТЛЯ:

„МОТОРИЗОВАНІ ФОРМАЦІЇ У ВІПНІ“.

Явка обов'язкова. Управа.

Увага! — Українці з Кембридж-Бостон, Масс.!

І ОКОЛИЦІ!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВ. О. МИКОЛАЯ В КЕМБІДЖ, МАСС.

— запрохує Вас на: —

ХРАМОВЕ СВЯТО

— і —

ПОЛЕВУ АРХІЄРЕЙСЬКУ СЛУЖБУ БОЖУ

Високопреосвященного Архієпископа МСТИСЛАВА, в сослужінні Високого Духовництва

В НЕДІЛЮ, 25. ТРАВНЯ (МАЙ 25) 1952 Р.

Богослужіння відбуватиметься на

УКРАЇНСЬКІ ПЛОЦІ Т-ВА АМЕРИК. ГОРОЖАН, БУКОВИНСЬКІ УКРАЇНЦІ у MILLIS, MASS. (Acorn St.)

Після Богослужіння одигодинний відпочинок. Відтак буде КОНСТЕТ запроханих церковних хорів мішаних і мужеских ВАНДУРА з Вунакет, Р. Ай., та КОБЗАРІ з Бостон, Масс. Відтак буде ФЕСТИН І ЗАГАЛЬНА ЗАБАВА.

Діжд і дороговказ будуть подані в ПРОГРАМАХ, котрі комітет розіслав Параміям і поодиноким українцям. Приїжджайте громади на церковно-народне українське свято. Гостей радо повітасмо! ЗА ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ: о. мітра Вол. А. Касків, Віктор В. Косташук, предс: Михайло Дмитрук, фін. секр.: Василь Турчинський, кас.: Елеонора Косташук, рек. секр.

УВАГА! — НЬОАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! Перший Весняний ПІКНІК

— влаштує: —

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛ. ГРОМАДА св. ВОЗНЕСЕННЯ У СВОМУ ВЛАСНОМУ ПАРКУ

675 So. 19th Street, Newark, N. J.

В НЕДІЛЮ, 18. ТРАВНЯ 1952 Р.

(SUNDAY, MAY 18th, 1952)

Різні забави! Добрий буфет! Музика Сінгура.

Початок о год. 3. пополудні.

Всіх українців щиро запрошуємо та радо вітатимемо на пікніку. Комітет.

УВАГА! ТРЕНТОН, Н. ДЖ., та ОКОЛИЦІ! УВАГА! УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДСТВО ТРЕНТОНУ

— влаштує: —

В НЕДІЛЮ, 25. ТРАВНЯ (МАЙ 25) 1952 Р.

в домівці УКР. ПРАВОСЛ. ГРОМАДИ, 824 АДЕЛАН СТ.

АКАДЕМІЮ

для вшанування сл. п.

СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Голови Держави та Головного Отамана Військ УНР.

Реферат виголосить проф. Михайло Встухів

Початок в год. 7. вечорі. Святиний Комітет.

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА! В НЕДІЛЮ, 1. ЧЕРВНЯ 1952 РОКУ

В ЗАЛІ ВАШИНГТОН ІРВІНГ ГАНСКУЛ О 7 ГОД. ВВЕЧОРІ

— відбудеться —

перший демонстративний перегляд українських свідчень в справі

ВІННИЦІ

з участю видатних американських діячів.

Як головні українські свідки виступлять з промовами члени спеціальної комісії для дослідження виницького злочину — колишній Списковий Виницький і Житомирський ГРИГОРІЙ та український журналіст з Вінниці, автор першої публікації про виницький злочин П. ПАВЛОВИЧ. Односточно буде по казано оригінальні фільми з розкопок у Вінниці. — При цій нагоді відбудеться

Велика Загальноукраїнська Маніфестація

для мобілізації американської громадської думки навколо справи виницького злочину російського большевизму.

З запрошених високих американських гостей дали згоду виступити на цій маніфестації — губернатор стейту ДЮІ і відомий в'їзний мадреських комуністів Р. ВОГЕЛЕР.

Маніфестацію організує Демократичне Об'єднання Бувших Репресованих Українців з-під Совітів (ДОБРУС) в погодженні з Українським Конгресовим Комітетом.

Всі українці закликаються до масової участі в цій визначній загально-українській маніфестації. КОМІТЕТ для перенесення маніфестації.

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА! В НЕДІЛЮ, 25-го ТРАВНЯ 1952 Р.

о год. 3:30 пополудні

БАЛЕТНИЙ ВЕЧІР

в залі Ukrainian Hall (849-851 N. Franklin St.)

В виставі возьме участь 30 учнів балетної школи Нью Йорку і Ньюарку.

Передпродажа квитків в „Базарі“.

УВАГА! НЬО ЙОРК І НЬОАРК! УВАГА! НЕДІЛЮ, 25-го ТРАВНЯ 1952 Р.

о год. 3:30 пополудні

БАЛЕТНИЙ ВЕЧІР

в залі Central High School of Needle Trades 225-239 W. 24th St., New York, N. Y.

В виставі возьме участь около 70 учнів Нью Йорку і Ньюарку.

Місця номеровані. Квитки можна дістати в книгарні „Сурма“ 11 E. 7th St., і у адміністрації балетної школи. Дорослі \$1.50, \$1.00

Діти 75 центів. — Частина доходу на ЗУАДК.

Ці два виступи с кінцевими в цьому шкільному році.

ТАВН ГОЛ, НЕДІЛЮ, 18. ТРАВНЯ 1952 Р.

ДАРІА

КАРАНОВИЧ-ГОРДИНСЬКА

ПІЯНИСТКА

В програмі твори Баха, Брамса, Шопена, Нижанківського, Маркса, Генніга, Сука і Зауера.

Тавн Гол, Вест 43-а вул. між 6-ю і 7-ю Евено.

Початок в год. 5:30 пополудні.

УВАГА! ТРЕНТОН, Н. ДЖ., та ОКОЛИЦІ! УВАГА! УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДСТВО ТРЕНТОНУ

— влаштує: —

Ще про „східнякку” диверсію

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кой родині” від Карпат по Курілі, а волюють бути господарями від Карпат до Дону? Позицію і прагнення росіяні бодай не важко зрозуміти: все, що є нині під Совєтами, під Сталіном, росіяни вважають своїм. Позицію ж їх західних протекторів і підпомагачів — годі зрозуміти.

Російська еміграція ревно працює над своїм варіантом збереження імперії на випадок, що заваляться нинішній, Сталінів варіант. Тому — при всіх своїх партійних роздорах і розчленуванні — вона, ця еміграційна московська більшість (бо винятки завжди бувають, та вони не роблять погоди), супроти українців діє солідарно і до двох ліній: 1) монтуючи „федералістичного” „троїстського коня” для внутрішньої диверсії серед українців і 2) посилюючи сугеруючи Заходові переваги й зручності для нього (Заходу) від неподільності більшовицької спадщини („солідний” партнер для торгівлі, нема клопоту з кордонами і кордонними конфліктами, — загалом так званої „балканізації”). Однак ці дві лінії єдині „гуманий” момент: необхідності, мовляв, уникнути міжусобиць, проливу крові. І тут знову витягається на сцену старенька теорія „єдиного казаника”, що потрапила була збаламутити наших селян та робітників у 1917 році.

Розуміється, час змінюється, змінилася й людність в Україні, щоб „казанків” теревені могли так набити й заколисувати, як колись. Тоді, в 1917-19 рр., „общеруський демократичний” казанок ще блищав, як новий, — тепер він має позначки „старого баракана”, з підірваними пілами і щілинами.

А проте... проте цей казанок

• ПУКАЮТЬ ЗАНЯТТЯ •

ІВАНКА СКУБІВНА
СЕКРЕТАРКА

Перекладає, Циклографію, книговодство. Радо помагає в виповненні різних офіційних паперів.
Телефон: ORegon 3-4448
107 1/2 St. Mark's Place, New York N. Y. (E. 8th St.)

• РОЗШУКИ •

Поміркуйте СТЕФАНА ГОЛОВАТОГО. Дорогий Мужу! Прому Тебе, подай руку, де ти є! Приїзди зараз до дому. Жена
ANNA HOLOWATY
R. D. 1, Jewett City, Conn.

• Перерізки—Направки •

ЮРІЙ СПІГА
РЕФРІДЖЕРАТОРНИЙ
МЕХАНІК

Скоро гарантована обслуга всіх рефріджераторних установ, як домашніх так і комерційних, а різноманітні інсталяції.
Продаж нових, перероблених і відкритих рефріджераторів на лобовій струні — АС—DC.
Телефон: ORegon 3-4448
107 1/2 St. Mark's Pl. (E. 8th St.)
New York, N. Y.

• БІЗНЕСОВІ НАГОДИ •

На продаж САЛОН КРАСИ у східній частині міста (1st Сайд). Усередній чотири передлі. Вигідне положення. Стала клієнтська. Ціна 3,750 доларів. Місячний рент 65 дол. Звертається:
WILLIAM CHUPA
33 St. Mark's Pl., New York City
Phone: ORegon 4-5340

УКРАЇНСЬКИЙ САЛОН
КРАСИ

„Сюди наші клієнти скеровують своїх приятельок”
Властитель: Пеліягя Хома
Марія Вайх
MAY'S BEAUTY SALON, Inc.
223 Washington Street,
Newark, N. J.
Напроти Bamberger's
Dept. Store
Телефон: MA 2-9773

СПЕЦІАЛЬНА ОФЕРТА

ДЛЯ ЛЮБИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ І МУЗИКИ:

- 14 НАВНОВІШИХ ПЛАТІВОК ЗА \$10.00. (Наша пересилка).
5 Хорових: Через поле широкое. Ой єдина задушенка. Хор Проф. Кошчи з 1922 року. (Оригінальний). Чужинська пісня. Закувала. Хор П. Угличського. Кум Бринь. Іван Кошак. Муж Хор Понда едом. Ой на горі та сухий дубик. Хори жіночі.
5 Танго, Серенади і найкращі соля. Через сад виноград. Віні мої віні. Соля з орх. С. Крушельницька. Коліс дівчино мила. І сина. Соля з орх. В. Тенка. Ой там у лісі. Ірчик. І. Слободина. Гей-го. Було не тужити. Чи справді. Прийде це час. Віноне діто. Осень. (Танго).
4 Найновіші платівки до танцю: Валіц Згодя. Валіц Коханія. Сюща Коломійка. Гон мої гречаники. Танець Лириса. Валіц Чарі коханія. Вей пі платівки за 10 доларів. Приймаємо також долари Канадські, Англійські фунти і т. п. Висилаємо Українські Платівки по цілому світу. Жадайте наш Каталог. Пишіть нині:

SURMA BOOK & MUSIC Co.

11 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

Американці в Мехіко підтримують
О'Двайєра

Місто Мехіко. — Серед провідних осіб в американській колонії в Мехіко розіслано листи в обороні американського амбасадора Вільяма О'Двайєра, якого магазин „Рідерс Дайджест” у статті Фудтона Оулетера, у виданні за травень, обвинувачує в співпраці з підземними ракетами в

роки мусили щодо цього дати нам добру науку і не вільно нам повортувати старих помилок.

І, наприкінці, ще одна завага. Сиднонедільський ворог, випускаючи в світ „Східняк”, чим самим розкрив свою головну диверсійну карту, як і диверсійні „федералістичні” кадри — провід (розуміючи це відносно, бо справжній провід виходить від росіян). Російські імперіалісти зробили це, самозрозуміло в своїх інтересах — для ширшої мобілізації анти-українських чи — що в суті те саме — антисамостійницьких сил. Але в цій справі є й для нас: ми тепер бачимо головний напрям і характер диверсії, анімації брехливого гасла і аргументації. Знаємо її людей. Це нам знати потрібно. Зокрема ж перед майбутніми рішеннями болями важливо знати — хто саме є наш ворог „знутри”, на що він важить і яка його захищена маска.

Б. Сивенко

Кожний свідомий українець, та кожний свідомий українська, вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшувати кадри ідейних українських працівників.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З великим сумом сповіщаємо наших Друзів та Знайомих, що по довгій і тяжкій недугі, 16. квітня 1952 р. в м. Бостон, Масс., відійшла від нас на вічний спочинок

ВАЛЕНТИНА ДІЯК

на 57. році життя, похоронена у великій смутку: муж, син, дочка, зять та внуки.
Вічна їй Память!

РОДИНА ПОКІЙНОЇ.

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ РЕКОРДИ

Заходіть або пишіть по українські і другі рекорди. Вислалася рекорди по цілому світу. Пишіть по каталогу сьогодні.

FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 W. Chicago Avenue (Dpt. "U") Chicago 22, Ill. U.S.A.

Перевози Далекоблизи
**УКРАЇНСЬКЕ
ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО**
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR 3-2484

УВАГА! ГРОМАДЯНИ!
DUNLEY HAT SHOP
14 Saint Marks Place
NEW YORK, N. Y.
наш на складі власного виробу
ФІЛЬЦОВІ КАПЕЛЮХИ
в найновіших фасонах.
У нас куплені капелюхи — приймаємо до переробки.
Дальше пригадуємо, що маємо відділ МУЖЕСЬКОЇ ГАЛІНТЕРІ, а саме: першої якості сорочки, спортивні сорочки, піжами, аналіти: „Jayson”, „Fruit of the Loom” і „Reis”.
Просимо зайти і перекоонатися про високу якість матеріалу та низьку фабричну ціну! — Говоримо по українськи.
Слухайте наш оголошення по радіо-програми „Мельничка кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилі 1480, (станція WHOM).
Отварено щоденно до 8:30 веч., в п'ятницю і суботу до 10:00.
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE, (bet 8, 9, 10, 11 & 12 Ave.) NEW YORK

ДРАМАТИЧНО-ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ГУРТОН

ПРИ М.О.Д.В.У. В НЬО ЙОРКУ
ЗАПРОШУЄ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО НА
ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ

— П. Н. —

„А ВЖЕ ВЕСНА ВОСКРЕСЛА”

що відбудеться

В НЕДІЛЮ, 18. ТРАВНЯ 1952 РОКУ

WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL, E. 16th ST. (IRVING PLACE)

ПОЧАТОК 7:30 вечорі

ВСТУП 1 дол.

Участь бере понад 30 осіб під проводом п. Р. ПЕТРИНИ. — Чудові українські гагілки зі співом, укр. народні танці, — гуцульські, бойківські, запорізькі і т.п.

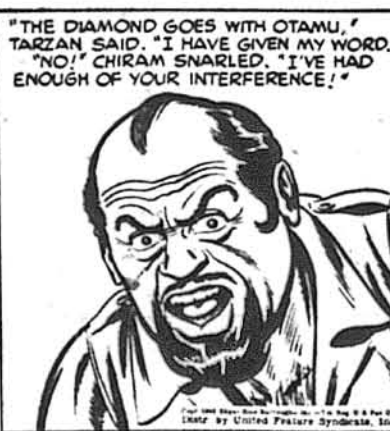
До танців приграс оркестра п. В. Босого в повному складі.

Дохід з імпрези призначений на придбання Українського Народного Дому в Нью Йорку.

ТАРЗАН, ч. 2830. Скажена революта.

„Ти маси, за чим ти сюди прийшов Тарзане!”, сказав ніжно Хірам. „Я прийшов до діамантом! Я хотів би його мати!”

„Діамант належить Отаму”, сказав Тарзан. „Я дав своє слово”. „Ні!”, бурчав Хірам. „Я маю

досить твого втручання!”
В наглім либуху нестримного

гніву, Хірам витягнув свій пістолет і вистрілював прямою наводкою на малпочовіка.

ПОМЕРЛА МАРІЯ
МОНТЕССОРІ

У Нордвіку в Голандії померла Марія Монтессорі у віці 83 років. Вона була першою жінкою, що в 1894 році здобула титул доктора медицини в Італії. Спочатку вона присвятила праці над нерозвиненими дітьми, а пізніше перенесла здобуті там методи і на зовсім нормальні діти. Вона випрацювала свою власну виховну методику, яка базувалася на таких засадах: діти вразливі на порядок; діти сплять багатоманітні, бо батьки бажають позбутися дітей при допомозі сну; дітям треба дозволити, щоб вони самі себе одягали і самі милися; неслухняність і вередливість дітей є висловом внутрішнього заворушення. Та найважливіша засада її виховної методи — це домагання дати дітям волю на самодіяльність, до якої як найменше вимушувалися б учителі.

Виховна метода д-ри Монтессорі здобула була собі свого часу світову славу, бо вона була реакцією на деколи надто важкі пута, якими школа обмежувала окремі особистості між дітьми.

Першу свою школу заснувала Монтессорі в Італії 1907 року, в нетривкій римської передмісті. 1922 року її іменувала італійська влада державним інспектором шкільництва, але за часів уряду Муссоліні Монтессорі не тишилася підтримкою держави і вона перенеслася до Іспанії, звідки перед перемогою Франка переїхала до Англії, а пізніше до Голандії, де, з короткою перервою, проживала аж до смерті. А ця перерва спричинив був виїзд Монтессорі до Індії, де вона, в роках 1939—1940, на виховних курсах виховала коло тисяч гіндуських дітей.

Головний твір Марії Монтессорі вийшов друком 1912 року під заголовком „Метода Монтессорі”. Авторка намагалася розвивати дитячі здібності та ініціативу при допомозі окремого навчального матеріалу, не зазедбуючи при цьому і фізичного виховання. Цей твір Монтессорі перекладено англійською мовою, а також іншими світовими мовами.

В першому творі вона цікавилася дітьми від трьох до п'яти років, а в другому своєму творі під заголовком „Вища метода Монтессорі” розглядала проблему навчання дітей у віці від 6 до 10 років.

Марія Монтессорі змерла 6-го травня н.р. і її смерть пригадала світові, що вона ще жила. Її праця тишилася прихильністю лівих громадянських кол і радикальних кол виховників. Але її оборона особистості дитини та спроба індивідуально підходити до кожної дитини, — це загальний здобуток педагогічної думки. (Л).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ
КНИЖКИ І ЗАТЕТИ. БО ЧАСТЕ
ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ,
А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЬО ЙОРК, Н. Й. — Від місяця травня будуть відбуватися місячні збори Т-ва „Запорозька Січ”, від 117, не як досі, що третьої суботи, а що четвертої суботи в місяці. І так, за травень відбуються збори в суботу, 24. травня, в приміщенні Клубу, 39 E. 7th St. — С. Кучма, предс.; М. Корчунський, кас.; В. Калина, фін. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Відділ 397 повідомляє, що побір вкладок буде в неділю, 18. травня, від год. 12—2 під ч. 847 Н. Френкліні. Просимо всіх членів вклатити свої вклади. Збори відділу і вибір делегата на Конгрес УНС почнуться в год. 2-й. — О. Шторгін, секр.

ПЛЕНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від 372, відбуються в суботу, 17. травня, о год. 8. вечорі, в галі Veterans of Foreign War, 19 Washington Ave. Просимо всіх членів і членів прийняти на ці збори, бо маємо багато справ до поладження. — Д. Геча, предс.; В. Реновек, кас.; П. Ярма, секр.; Ю. Лонішин, рек. секр.

НЬО ЙОРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Чорноморська Січ, від 14, подас до відомо, що місячні збори відбудуться в середу, 21. травня, в год. 8. вечорі, в Січовім Домі, 508 — 18. Еве. Просити членів прийняти на збори і вирішити свої залежності. Рівнож можна доручити вашу асерацію, яка потрібна для кожного, до предсідника п. Васараб до склепу під ч. 586 Springfield Ave. А позамісичні нехай присилають до секр.: 64-A, R. D. 2, Cranbury, N. J. — Уряд.

ПОНКЕРС, Н. П. — Тов. Подільська Січ, від 8, повідомляє, що збори Тов. відбудуться в неділю, 18 ч. м., о год. 2-й попол., в салі Клубу, 13 Washington St. Просимо членів явитися і забрати тикети на карт парті. — Н. Мауур, предс.; В. Мандзіл, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Відділ 123 повідомляє, що місячні збори відбудуться 18. травня в церковній галі при Норт Мейн, зараз по Ст. Вояж. Просити членів прийняти на мітинг і вирішити свої довги, бо як не заплатите, то будете суспендовані. — М. Іванець, предс.; Т. Назар, секр.

ПАСЕБЕК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від 42, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. травня, о год. 2-й попол., в доміц У. Н. Домі, 237 Hope Ave. Просити всіх членів прийняти на збори, бо є дуже важні справи до поладження, як справа пікніку і вибір делегата на Конгрес УНС. — В. Марущак, рек. секр.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний монолог і поставила його на службу нашим країнам та нашому повновомоленому українському народові.

ХВОРИ НА ШЛУНОК

ЗНАЙДУТЬ ПОЛЕКШУ В ПОЗНАЧКАХ ХВОРОБИ, ЩО ПОВСТАЄ НА НАСЛІДОК НАДМІРНОЇ КИСЛОТИ (HYPERACIDITY)

ЗЛАГДНЕННЯ ТЕРПІТЬ — ЗАМІТНИЙ ЗАСІБ ПРОТИ НАДМІРНОЇ КИСЛОТНОСТІ

Нові надії на вилікування від надмірної кислотності, жажливо різних запалень шлунка, додаються сьогодні в новому лікарстві, що має силу обмежити надмірність кислотності. Це нове лікарство, захищаючи якого підтверджують подивуватися наслідки, називається SUBTANIL і воно приносить полекшу майже безпосередньо після того, як дистанється до шлунка. Воно діє як магнет, абсорбуючи та неутралізуючи надмірну кислотність. Чоловіки і жінки, які раніше хворіли на ці симптоми недуги, відчували жваві болі в наслідок газів, згаги, блювання та інших познач надмірної кислотності, підтверджують тепер помітну полекшу після уживання SUBTANIL. Лікарство продається з точною гарантією звороту грошей.

Через спеціальну офіртуру, читачі цього часпису можуть дістати SUBTANIL по знижених ціні. Треба лише вислати це повідомлення до S. U. M. L. R. Co., Dept. A-466, 2700 CHURCH AVE., BROOKLYN 26, N. Y. і дистанте дві \$3 пакети за \$5, отже \$1 знижка як звичайна ціна. Не посилайте жадних грошей. Заплатіть лотареві при відборі.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____

Сейт _____

ОЛІФАНТ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Кирила й Методія, від 86, відбудуться в неділю, 18. травня, зараз по Ст. Вояж, де значиться. Просити членів прийняти на час. — Уряд.

КАРТЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від 342, повідомляє, що місячний мітинг відбудеться в неділю, 18. травня, в годині 2-й пополудні, в церковній галі на Roosevelt Ave. Просити всіх членів явитися на час і сповити свою належність. Пригадуйтеся тим членам, що суспендовані, щоб заплавили, а будуть прийняти наново. — Г. Волянський, предс.; Н. Кіра, кас.; І. Маркович, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від 239, відбудуться в суботу, 17. травня, точно о год. 6. вечорі. Бжучі справи буде поладжувати секретар вже від год. 5. попол. Тому, що маємо багато важних справ, просимо усіх членів явитися на ці збори, а головне привести нових членів та вирішити членські вклади. — У. права.

Рарітан, Н. Дж. — Місячні збори членів від 332 відбудуться в суботу 17. травня о год. 7:30 вечорі в У.Н. Домі, 10 Колфакс Стр. Просити всіх членів і членів прийняти на збори. — М. Сірман, рек. секр.

Вступаєте в член У. Н. Союзу

Proc Beauty Salon

Український Салон Краси
166 Second Ave., N. Y. C.
AL. 4-8675 Near 11th Street

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ
І КУРСИ ІЗДИ

GR. 7-8951

КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ІЗДИ АВТАМІВ

Постараємося для Вас про егізми Лайсенсу. Намі учні дистанють дипломи. Помагаємо в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. К. У. Р. С. Н. ДЕННІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструктори факції: Зал. в 1916.

L. TYCHNIEWICZ, директор

Metropolitan Auto School

155 — 2nd Ave., близько 10th St.

NEW YORK CITY

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребення
по ціні так низькій як
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 EAST 5th STREET

New York City

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: ORamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Закладається похороном

в BRONX, BROOKLYN, N.Y.

YORK і ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температура.

Модерна каліція да

ужитку даром.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568